

Årsberetning 2003

advokat*nævnet*

Forord

I medfør af retsplejelovens § 145a afgiver Advokatnævnet hermed den årlige beretning om nævnets virksomhed.

Beretningen indeholder i år referater af udvalgte domme, afsagt i beretningsåret, der på baggrund af nævnskendelser tager stilling til, hvad der skal anses for ”god advokatskik” på forskellige områder. Sekretariatet har endvidere – som de tidligere år – omtalt nogle yderligere sager, som vi tror kan have almindelig interesse.

Asbjørn Jensen,
formand for Advokatnævnet

Udgiver:

Advokatnævnet

Kronprinsessegade 28

1306 København K

Tlf. 33 96 97 98

Fax 33 36 97 60

www.advokatnævnet.dk

Redaktion:

Advokatnævnets sekretariat

Layout, repro og tryk:

Jørn Thomsen Offset A/S

Essen 22 · 6000 Kolding

Indholdsfortegnelse

1. Nævnets medlemmer og sekretariatets ansatte	side 4
2. Indledning	side 6
3. Om Advokatnævnet	side 6
4. Nævnets arbejdsform	side 8
5. Nævnets virksomhed	side 10
6. Sekretariatet	side 14
7. Udvalgte sager	side 17
8. Statistik	side 31

1. Nævnets medlemmer og sekretariatets ansatte

Nævnet:

- **formandskab**
 - Højesteretsdommer Asbjørn Jensen (formand)
 - Landsdommer Bent Thrane, Vestre Landsret (næstformand) (indtil 1/10 2003)
 - Landsdommer Knud Knudsen (næstformand) (10/8 til 1/10 2003)
 - Landsdommer A. F. Wehner (næstformand) (fra 2/10 2003)
 - Dommer Lars Ryhave, Nyborg (næstformand)

- **offentligheds-
repræsentanter**
 - Amtsrådsmedlem Jens Brunsgaard, København
 - Statsaut. revisor Bjarne Fabienke, Frederiksberg (fra 1/7 2003)
 - Chefkonsulent Benedicte Federspiel, København (fra 1/7 2003)
 - Statsaut. revisor Eva Fisker, København (indtil 1/7 2003)
 - Vicedirektør Gitte Forsberg, København (fra 1/7 2003)
 - Adm.dir. Niels Hofman Laursen, København (indtil 1/7 2003)
 - Formand for FTF-A, Eva Munck, København
 - Tidligere formand for Forbrugerrådet, Kirsten Nielsen, København (indtil 1/7 2003)
 - Sekretær i LO, Finn Sørensen, København

- **advokat-
medlemmer**
 - Søren Bagger, København (fra 14/6 2003)
 - Jørgen Boe, København
 - Finn Christiansen, Holbæk (indtil 14/6 2003)
 - Peder Fihl, Aalborg
 - Anne Birgitte Gammeljord, København (indtil 14/6 2003)
 - Thomas Hess-Petersen (fra 14/6 2003)
 - Niels Kahlke, København
 - Hans Kjærgaard, Århus

Jørgen Dines Larsen, Køge (fra 14/6 2003)
Palle Niss, Sønderborg
Palle Petersen, Svendborg (indtil 14/6 2003)
H. C. Vinten, København

Sekretariatet:

- jurister
 - Lars Økjær Jørgensen, sekretariatschef (orlov)
 - Pia Birkegård, konstitueret sekretariatschef
 - Birgitte Gram Blenstrup
 - Betina Johansen
 - Lise Nerhus Jacobsen
 - Mette Rygaard

- sekretærer
 - Jytte Møllergård
 - Dorrit Reichel
 - Annette Løchte
 - Hanne Sattrup (indtil 8/10 2003)

- studenter
 - Anne Skytte Thorstholm (indtil 1/12 2003)

2. Indledning

adresse	Advokatnævnets sekretariat har adresse i Advokaternes hus, Kronprinsessegade 28, 1306 København K, hvor også nævnets møder afholdes.
obligatorisk medlemsskab	Advokatnævnet behandler klager over medlemmer af Det danske Advokatsamfund. Alle advokater i Danmark skal være medlemmer af Advokatsamfundet. Årsberetningen indeholder en gennemgang af, hvorledes nævnet arbejder og en omtale af udvalgte sager. Sidst er statistikker for beretningsåret sammenholdt med tidligere år.

3. Om Advokatnævnet

disciplinærnævn	Advokatnævnet er et lovbestemt og uafhængigt klagenævn, oprettet af Advokatsamfundet efter reglerne i retsplejens § 144, stk. 1. Advokatnævnet er som en del af den offentlige forvaltning omfattet af offentlighedsloven og forvaltningsloven. Nævnets medlemmer er undergivet lovgivningens regler om tavshedspligt.
-----------------	--

Det er gratis at klage til Advokatnævnet.

Advokatnævnet har 18 medlemmer. 3 medlemmer er dommere fra henholdsvis Højesteret, landsret og byret. Dommerne udpeges af Højesterets præsident. 6 medlemmer er offentligheds-

repræsentanter, der ikke må være advokater. Disse medlemmer udpeges af Justitsministeren. Endelig er 9 medlemmer advokater, der vælges af Advokatsamfundets medlemmer.

formål

Advokatnævnet behandler klager over advokaters salær og adfærd.

Salærsager behandles i første omgang af én af de lokale kredsbestyrelser. Kredsbestyrelsens afgørelse kan indbringes for Advokatnævnet, der ligesom kredsbestyrelserne efter reglen i retsplejelovens § 126, stk. 2 vurderer, om salæret er rimeligt. Advokatnævnet kan godkende eller nedsætte salæret.

I adfærdssager afgør nævnet, om advokaten har handlet i strid med god advokatskik. Reglen om god advokatskik findes i retsplejelovens § 126.

god advokatskik

Alle advokater skal handle i overensstemmelse med god advokatskik. Det er Advokatnævnet, der ved afgørelserne i de enkelte klagesager fastlægger, hvad der er god advokatskik.

Advokatrådet, som er Advokatsamfundets bestyrelse, har vedtaget advokatetiske regler for advokater. Reglerne er ikke bindende for Advokatnævnet, men kan være vejledende, når nævnet skal afgøre, om en advokats adfærd er i overensstemmelse med god advokatskik.

lov og bekendtgørelser

Reglerne om behandling af salærklager findes i retsplejelovens kap. 15 a (§§ 146 til 147 a). Til loven hører Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 284 af 22. juni 1983 om advokatkredsenes bestyrelseres behandling af klager over advokaters vederlag og om bistand til Advokatnævnet.

Reglerne om behandling af adfærdsklager findes i retsplejelovens kap. 15 b (§§ 147 b til 147 f) og i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 188 af 21. marts 2002 om Advokatnævnets virksomhed.

4. Nævnets arbejdsform

plenum-
og afdelings-
behandling

Nævnets 18 medlemmer arbejder både samlet (i plenum) og i afdelinger. Principielle sager, sager om frakendelse af retten til at drive advokatvirksomhed og sager, som vedrører ophævelse af en frakendelse, skal så vidt muligt behandles i plenum. Langt de fleste sager falder uden for disse kategorier og behandles i en af de tre nævnsafdelinger.

Nævnet mødes ca. 1 gang om måneden og har i beretningsåret holdt 11 møder.

beslutnings-
dygtighed

For at nævnet er beslutningsdygtigt, skal der i plenumsager deltage mindst 10 medlemmer, hvoraf 4 skal være offentlighedsrepræsentanter. Ved behandling af afdelingssager skal der mindst deltage 4 medlemmer. De deltagende medlemmer skal være fordelt ligeligt mellem på den ene side advokater og på den anden side dommere og offentlighedsrepræsentanter. I tilfælde af stemmelighed er formandens (dommerens) stemme afgørende.

offentlighed

Nævnets møder er normalt ikke offentlige, og sagerne behandles på grundlag af parternes skriftlige indlæg og fremsendte bilag. Forud for møderne rundsendes sagsakterne mellem nævns-

medlemmerne, således at alle har gennemlæst hele sagen inden mødet. Sagerne er sædvanligvis så godt belyst ved parternes indlæg, at der ikke er behov for, at parterne giver personligt møde for nævnet. Parter har dog altid ret til at anmode om at give møde for nævnet og udtale sig, når deres sag behandles. I beretningsåret mødte en eller begge parter personligt for nævnet i 13 sager. Parterne forlader mødet, inden nævnet træffer afgørelse.

vidner

Formanden for nævnet kan tillade, at andre end sagens parter indkaldes for at afgive forklaring. Desuden kan formanden bestemme, at parter eller vidner skal afhøres i byretten.

I beretningsåret har nævnet i én sag – efter anmodning fra den indklagede advokat – givet offentligheden adgang til at overvære en nævnssag, og i samme sag var der indkaldt vidner til at afgive forklaring for nævnet.

advokat- repræsentation

Sagens parter kan lade sig repræsentere af en advokat, men dette er ikke et krav. I sager, hvor der er nedlagt påstand om frakendelse af retten til at drive advokatvirksomhed, skal nævnet udpege en forsvarer for advokaten, hvis advokaten ikke selv har valgt en sådan.

Advokatrådet kan rejse disciplinærsager mod advokater for nævnet. I disse sager udpeger rådet en advokat til at virke som anklager. Dette sker i praksis altid i frakendelsessager og i andre større eller principielle sager.

5. Nævnets virksomhed

sagstyper	<p>Advokatnævnet behandler to former for klager: salærklager og adfærdsklager.</p> <p>En <i>salærklage</i> er en klage over advokatens salær for den bistand, der er ydet. Advokatnævnet behandler kun salærklager, hvis parterne indbringer kredsbestyrelsens salærkendelse for nævnet. En <i>adfærdsklage</i> er en klage over en advokats adfærd i forbindelse med behandling af en sag.</p>
hvem kan klage?	<p>Både klienter, advokater og andre, der har <i>retlig interesse</i> i en sag, kan indgive en klage til Advokatnævnet. Advokatrådet, som er bestyrelsen for Advokatsamfundet, har tilsynet med advokaterne. I den forbindelse kan Advokatrådet rejse sag mod en advokat ved nævnet.</p>
klagefrister	<p>Adfærdsklager skal efter retsplejelovens § 147 b, stk. 2, indbringes inden 6 måneder efter, man er blevet bekendt med det forhold, man vil klage over. Der er ingen lovbestemt frist for indgivelse af salærklager for kredsbestyrelsen. Fristen for indbringelse af kredsbestyrelsernes salærkendelser for nævnet er 4 uger for begge parter.</p>
afvisning	<p>En klage kan når som helst i sagsforløbet forhåndsafvises, uden at den forelægges for kredsbestyrelsen eller nævnet, hvis:</p> <ol style="list-style-type: none">1. klagen er indgivet for sent2. klagen bedømmes som åbenbart grundløs3. klagen efter sin beskaffenhed ikke kan behandles af nævnet, eller4. klageren ikke har den fornødne retlige interesse.

Reglerne om forhåndsafvisninger af adfærdsklager findes i retsplejelovens § 147 b, stk. 2 og stk. 3, og i bekendtgørelse nr. 188 af 21. marts 2002 om Advokatnævnets virksomhed.

Diagram nr. 7 bagerst i beretningen viser, hvor mange adfærdsklager, der er forhåndsafvist i beretningsåret.

Sekretariatet træffer i første omgang beslutning om afvisning af adfærdsklager, som er indgivet efter 6-månedersfristens udløb, og om afvisning af salærklager, når kredsbestyrelsens kendelse er indbragt efter 4-ugersfristen. Sekretariatets beslutning kan indbringes for nævnets formand, som kan fastholde beslutningen eller dispensere fra fristen, hvis fristoverskridelsen er rimeligt begrundet.

Når det i en adfærdssag vurderes, at klagen er åbenbart grundløs, sender kredsbestyrelsens *formand* sagen til nævnsafdelingens *formand* med indstilling om, at sagen forhåndsafvises. Nævnsafdelingens formand træffer herefter den *endelige* beslutning om afvisning.

Klager, som efter deres beskaffenhed ikke kan behandles af nævnet, sender kredsbestyrelsens *formand* ligeledes til nævnsafdelingens *formand* med indstilling om afvisning. Det kan eksempelvis være klager, som af bevismæssige årsager falder uden for rammerne for Advokatnævnets virksomhed, eller klager over bobestyrere, som henhører under skifteretten.

Formændenes beslutninger om forhåndsafvisning er *endelige* og kan ikke indbringes for en anden administrativ myndighed.

realitetsbehandling

I sager, der skal realitetsbehandles af nævnet, sørger sekretariatet for, at parterne får lejlighed til at komme med deres be-

mærkninger til sagen, og at begge parter modtager kopi af modpartens indlæg. En klage vil som hovedregel blive henlagt, hvis klageren undlader at besvare sekretariatets henvendelser om yderligere oplysninger eller bemærkninger til advokatens besvarelse af klagen.

Når skriftvekslingen er afsluttet sender sekretariatet sagen til kredsbestyrelsen, der afgiver indstilling til nævnet i adfærdssagerne. I salærsagerne afsiger kredsbestyrelsen en kendelse, der af hver af parterne kan indbringes for nævnet.

nævnets afgørelser

Såfremt nævnet i en adfærdssag mener, at advokaten har tilsidesat god advokatskik, fastsætter nævnet en *sanktion*. Nævnet kan pålægge advokater sanktioner i form af advarsel, irrettesættelse eller bøde, herunder tvangsbøde. Herudover kan Advokatnævnet frakende en advokat retten til at drive advokatvirksomhed.

I salærklagesager kan nævnet godkende salærets størrelse eller bestemme, at vederlaget skal nedsættes eller bortfalde. Nævnets afgørelse kan ikke indbringes for anden *administrativ* myndighed.

frakendelse

Nævnet frakender i praksis kun en advokat retten til at drive advokatvirksomhed i sager, rejst af Advokatrådet med påstand om frakendelse.

Advokatrådet kan af egen drift rejse sag ved nævnet og kan herudover indtræde i verserende sager, hvis rådet mener, at betingelserne for frakendelse er tilstede.

domstolsprøvelse i frakendelsessager

En advokat, der har fået frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed, kan anmode Justitsministeriet om at indbringe

nævnets frakendelse for landsretten. En indbringelse har som hovedregel ifølge retsplejelovens § 147 e stk. 3, opsættende virkning. Det vil sige, at advokaten kan fortsætte som advokat, indtil sagen er endeligt afgjort af domstolene.

salærsager
for retten

Nævnets kendelse i salærsager kan ikke indbringes for domstolene, men hver af parterne kan anlægge retssag *mod modparten* vedrørende salæret.

domstolsprøvelse
i adfærdssager

En advokat, der har fået en sanktion af nævnet, kan indbringe nævnets kendelse for domstolene ved at udtage stævning *mod Advokatnævnet* ved landsretten.

I beretningsåret 2003 blev der afsagt 14 endelige domme i sager, hvor nævnets kendelser i adfærdssager var til prøvelse. 4 blev afsagt af Højesteret, 8 af Østre Landsret og 2 af Vestre Landsret. I 10 af de 14 endelige domme stadfæstede retten nævnets kendelse. For retten fremkommer ofte nye oplysninger og vidneforklaringer, som ikke forelå ved nævnets behandling af sagerne, fordi der er ikke i samme omfang som ved domstolene afgives parts- og vidneforklaring. Der kan derfor være forskel i det grundlag, nævnet bedømmer en sag på, og det grundlag, retten i samme sag træffer sin afgørelse ud fra. I afsnit 7. Udvalgte sager er en nærmere omtale af 10 af de 14 nævnssager, der har været afgjort ved domstolene.

offentliggørelse

Nævnets afgørelse om *frakendelse* skal offentliggøres med navns nævnelse. Offentliggørelse sker i Statstidende og i Advokatsamfundets blad Advokaten.

I andre sager kan nævnet efter retsplejelovens § 147 c, stk. 5, beslutte at offentliggøre en afgørelse mod en advokat. Offentliggørelse med angivelse af advokatens navn sker, hvis nævnet

skønner, at kendskab til kendelsen har åbenbar betydning for valg af advokat, og hvis advokatens adfærd samtidig viser, at der er risiko for gentagelse. Nævnet overvejer for tiden sin offentliggørelsespraksis. Offentliggørelse er hidtil sket i en lokal avis samt i en eller flere landsdækkende aviser. Nævnet offentliggjorde i beretningsåret afgørelser vedrørende fem advokater.

6. Sekretariatet

ansatte	I sekretariatet arbejder 5 jurister, 4 sekretærer og 1 jurastuderende.
forberedelse af klagesager	<p>Sekretariatet forestår forberedelsen af klagesagerne og indhenter begge parter bemærkninger og de oplysninger og bilag, som er nødvendige ved sagens afgørelse.</p> <p>Endvidere står sekretariatet for den praktiske planlægning og gennemførelse af nævnets møder, for referat af møderne, udarbejdelse af udkast til kendelserne og fremsendelse af den færdige kendelse til parterne.</p>
bistand til kredsbestyrelser	Sekretariatet bistår også de lokale kredsbestyrelser i forbindelse med behandlingen af salærklager og forberedelse af adfærdsklager.
telefoniske henvendelser	Sekretariatet bruger meget tid på at besvare telefoniske henvendelser fra borgere, advokater og offentlige myndigheder. Henvendelserne er af meget forskellig karakter og vedrører vejledning om indgivelse af klager, orientering om principperne

for fastsættelse af rimelige salærer og orientering om Advokatnævnets praksis. Sekretariatet yder ikke egentlig juridisk rådgivning, men kan oplyse om muligheden for henvendelse til de etablerede advokatvægter. Endelig ringer parterne i klagesagerne ofte med spørgsmål til deres sag.

Sekretariatet har fast telefontid hverdage kl. 9.30-12.30, torsdag dog 10.00-12.30.

hjemmeside

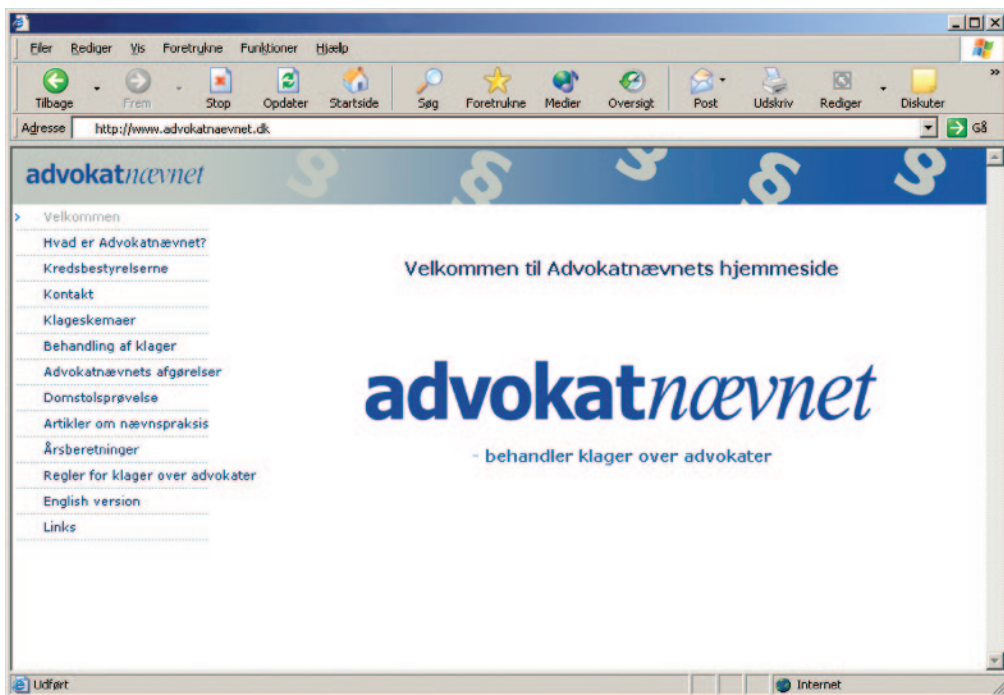
Advokatnævnet åbnede i foråret 2003 en hjemmeside (www.advokatnævnet.dk) med oplysninger om nævnets behandling af klagesager og referat af tidligere afgørelser. Der er også på hjemmesiden mulighed for at indgive klage online. I 2003 var der 21.503 besøg på nævnets hjemmeside.

orientering om nævnspraksis

Sekretariatet udarbejder resumé af udvalgte advokatnævnskendelser, der typisk er af almindelig interesse og/eller med et principielt indhold. Disse resuméer bringes i Advokatsamfundets blad Advokaten i anonymiseret form og på nævnets hjemmeside.

Endvidere har sekretariatet i en artikel i Advokaten nr. 11/2003 omtalt nævnets praksis, hvorefter nævnet afviser klager over advokater i deres virke som bobestyrere og kuratorer. I disse tilfælde er skifteretten den myndighed, der skal klages til.

I Advokaten nr. 12 i 2003 har sekretariatet orienteret om, at de bøder, som nævnet pålægger advokater, og som tilfalder statskassen, inddrives af Justitsministeriets regnskabsafdeling.

7. Udvalgte sager

udvalgte sager

I denne beretning omtales 10 af de 14 afgørelser, som i beretningsåret blev truffet af domstolene i sager, hvor nævnets afgørelse er indbragt for retten af den indklagede advokat. Reglen om, at den advokat, der er pålagt en sanktion af Advokatnævnet, kan indbringe sagen for landsretten, findes i retsplejelovens § 147 d. Domstolene fastlægger således grænserne for, hvad der skal anses for stridende mod ”god advokatskik” og nævnets sanktionsanvendelse.

Herudover omtales afgørelser, der er truffet af nævnet i beretningsåret i sager af almindelig interesse.

I sag afgjort af Højesteret.

nævnskendelse af
29. oktober 2001

Højesteretsdom af 15. oktober 2003

Advokatnævnet har som fast praksis tidligere fundet det i strid med god advokatskik, at advokater tog en bestridt fordring til inkasso, idet nævnet fandt, at inkassoskridt var forbeholdt ubestridte fordringer, som skyldnerne desuagtet ikke betalte, mens bestridte fordringer skulle inddrives gennem sagsanlæg. I denne sag havde *nævnet* i overensstemmelse med sin hidtidige praksis kritiseret, at advokaten tog en bestridt fordring til inkasso. Advokaten indbragte sagen for *landsretten*, der stadfæstede nævnets afgørelse. Advokaten indbragte landsrettens dom for *Højesteret*, der ophævede nævnets kendelse og frifandt advokaten. Højesteret har i sin begrundelse anført, at hverken ordlyden af eller forarbejderne til inkassoloven giver holdepunkter for at antage, at loven ikke finder anvendelse på bestridte fordringer, at det ikke i sig selv er uberettiget, at advokaten i et brev til

skyldneren redegør for, hvorfor indsigelserne ikke anerkendes, og at retssag vil blive anlagt, såfremt betaling ikke sker inden for en angiven frist, og at det heller ikke var kritisabelt, at der blev taget forbehold om at opkræve et inkassosalær.

Advokatnævnet besluttede efter Højesterets dom at fastlægge sin fremtidige praksis gennem afgørelse af konkrete sager. Herudover besluttede nævnet af egen drift at genoptage de tidligere afgjorte sager, hvori advokater havde fået pålagt sanktioner for at tage en bestridt fordring til inkasso.

9 sager afgjort af landsrettene.

nævnets kendelse af
11. marts 2002

Østre Landsrets dom af 6. februar 2003

Advokat X repræsenterede M under en sag om ophævelse af samlivet mellem M og H. Der var mellem parterne stor uenighed om deling af fællesboet, den økonomiske opgørelse af parternes krav og udveksling af effekter. H's advokat klagede til Advokatnævnet over advokat X's optræden under sagen og indgav senere en tillægsklage over, at advokat X havde truet med at indgive politianmeldelse. *Advokatnævnet* fandt, at advokat X havde handlet i strid med god advokatskik ved at true med politianmeldelse for et udokumenteret økonomisk krav, som indgik som en enkelt post i en større økonomisk tvist. Nævnet pålagde ham en bøde på 8.000 kr. og frifandt ham for de øvrige klagepunkter. Ved fastsættelse af sanktionen lagde nævnet vægt på, at advokaten tidligere havde fået en bøde for tilsidesættelse af god advokatskik. Advokat X indbragte sagen for *landsretten* og påstod, at nævnets kendelse skulle ophæves, da det ikke havde stået ham klart, at der også var indgivet klage over hans trussel om politianmeldelse. Han påstod endvidere, at Advokatnævnet skulle anerkende at have overtrådt sin tavshedspligt ved

i kendelsen at anføre, at bøden var fastsat under hensyn til, at han tidligere var ikendt bøde for tilsidesættelse af god advokat-skik. Landsretten fandt ikke, at det var et brud på Advokatnævnets tavshedspligt, at nævnet i en klagesag som begrundelse for en sanktion henviste til tidligere ikendt bøde. Som sagen forelå oplyst for retten var det usikkert, om det var gjort klart for advokat X, at truslen om politianmeldelse indgik i sagen, og retten kunne ikke udelukke, at der var truffet afgørelse på et ufuldstændigt grundlag. Retten ophævede derfor nævnets kendelse og hjemviste sagen til fornyet behandling. Det kan nævnes, at advokat X indbragte landsrettens beslutning om hjemvisning for Højesteret, der ved dom af 8. januar 2004 stadfæstede landsrettens beslutning om hjemvisning.

nævnets kendelse af
22. marts 2002

Østre Landsrets dom af 14. februar 2003

A købte et sommerhus og rettede dagen efter købet henvendelse til advokat X med anmodning om bistand med berigtigelsen af købet. Advokat X indhentede telefonisk tingbogsoplysning, hvoraf det fremgik, at der på ejendommen var tinglyst tre dokumenter om ”eventuel fjernelse af del af sommerhuset”. Advokat X tog derfor i et brev til sælger forbehold for sin klients godkendelse og indhentede yderligere oplysninger om servitutterne, der viste sig at vedrøre en pligt til at lade en del af ejendommen nedrive i tilfælde af amtets beslutning om en vejudvidelse. Dette fik køber til at indlede forhandlinger om prisnedsættelse, hvilket sælger imidlertid ikke ville acceptere. A klagede til Advokatnævnet over advokatens sagsbehandling, herunder at han ikke rettidigt havde søgt oplysninger om servitutterne, så køber kunne have udnyttet sin fortrydelsesret. *Advokatnævnet* pålagde advokaten en irettesættelse med henvisning til, at han burde have orienteret køber så betids om servitutterne, at han havde kunne benytte fortrydelsesretten. Advokat

X indbragte nævnets kendelse for *landsretten*, der efter parts- og vidneforklaringer ophævede nævnets kendelse. Landsretten begrundede sin afgørelse med, at det af bevisførelsen for landsretten fremgik, at køber fra tidligere handler var fuldt ud bekendt med reglerne om fortrydelsesret, og at han i første omgang alene havde ønsket at genforhandle prisen. Først senere havde hans nye advokat ophævet handlen med henvisning til svig fra sælgers side. Derfor kunne det ikke kritiseres, at advokat X havde undladt at drøfte spørgsmålet om eventuel udnyttelse af fortrydelsesretten.

nævnets kendelse af
5. juli 2002

Østre Landsrets dom af 25. marts 2003

Advokat X repræsenterede en udlejer af en ejendom, hvor lejerne A boede. Advokat X sendte den 25/3 2001 en opsigelse af lejemålet til A med et opsigelsesvarsel på 3 måneder. Samtidig gav han en påmindelse på grund af husspektakler med henvisning til, at lejemålet ville blive ophævet i medfør af lejelovens § 93 g. I et senere brev frafaldt advokat X opsigelsen og gav i stedet en opsigelse med 1 års varsel. Herudover gav han to påmindelser og anførte, at lejemålet ville blive ophævet, hvis hans henstillinger ikke blev fulgt. Ved brev af 21/6 2001 ophævede advokat X lejemålet med henvisning til lejelovens § 93, stk. 1 litra b og g og oplyste, at såfremt lejemålet ikke var fraflyttet inden 1 uge ville der blive sendt udsættelsesbegæring til fogedretten. Der blev ikke sendt begæring til fogedretten, men udlejer udskiftede låsen til lejemålet, så A ikke kunne få adgang til det lejede. A klagede til *Advokatnævnet* over advokat X, fordi han havde brugt forkerte lovhenvvisninger i sine breve, og fordi han havde henvist til forhold, som ikke kunne begrunde opsigelse/ophævelse af lejemålet. Endvidere klagede A over de trusler, som advokaten havde fremsat om udsættelse via fogedretten. Advokat X svarede ikke i sagen, og nævnet afgjorde der-

for sagen på grundlag af klagerens forklaringer. Nævnet fandt, at advokaten var gået videre end berettiget varetagelse af klientens interesser tilsagde ved at sende opsigelsesbreve og ophævelsesbreve uden at sikre, at der var fornøden hjemmel hertil. Nævnet pålagde advokat X en bøde på 10.000 kr., idet nævnet ved fastsættelse af bødens størrelse også lagde vægt på, at advokaten tidligere var pålagt sanktioner for lignende forhold. Advokaten indbragte sagen for *landsretten*, der stadfæstede afgørelsen.

nævnets kendelse af
20. juni 2001

Østre Landsrets dom af 1. april 2003

Advokat X var kurator i et konkursbo. I forbindelse med gennemgang af konkursboets dokumenter blev advokat X opmærksom på, at en anden advokat havde gennemført en fogedforretning for en kreditor, og at der var gjort udlæg i en del af konkursboets effekter. Det blev senere oplyst overfor advokat X, at de udlagte effekter befandt sig i kreditors varetægt. Advokat X søgte herefter afklaret, hvorvidt kreditor var berettiget til at disponere over effekterne, og han indkaldte kreditor til at afgive vidneforklaring for skifteretten. Efterfølgende indgav advokat X politianmeldelse mod kreditor for tyveri og underslæb. Politiet besluttede senere, at der ikke var grundlag for at indlede politimæssig efterforskning. Kreditor klagede over advokat X's adfærd under sagen. Advokat X påstod frifindelse og begrundede det med, at han på grundlag af de konkrete omstændigheder i sagen var både berettiget og forpligtet til at foretage politianmeldelse. *Advokatnævnet* fandt, at advokat X havde tilsidesat god advokatskik ved at indgive politianmeldelse, da kreditor havde meddelt, at han var villig til at udlevere effekterne, og at han ikke havde til hensigt at tilegne sig disse. Advokat X indbragte sagen for *landsretten* og påstod bl.a., at Advokatnævnet ikke har kompetence til at pådømme en klage

over en advokat, der optræder som kurator, idet denne kompetence udelukkende tilkommer skifteretten. Retten udtalte indledningsvis, at nævnet er kompetent i tilfælde, hvor der er spørgsmål om at tage stilling til de advokatetiske regler, uanset om advokaten tillige er kurator. Herudover tiltrådte retten, at advokaten under de konkrete omstændigheder havde tilsidesat god advokatskik og stadfæstede nævnets afgørelse.

Nævnets kendelse af
18. februar 2002

Østre Landsrets dom af 4. april 2003

Advokat X havde for sin klient K opnået dom over A for betaling af omkring 500.000 kr. og ved brev af 1/8 2000 krævede han beløbet betalt. A tilbød ved brev af 13/11 2000 en afdragsordning og oplyste, at hun havde solgt sin ejendom og var flyttet til en anden adresse. Advokat X afviste tilbuddet om afdragsvis betaling og anmodede om nærmere oplysninger om A's økonomiske forhold, herunder hvorledes provenu for salg af ejendommen var anvendt. Han anførte afslutningsvis, at såfremt de ønskede oplysninger ikke var ham i hænde inden 10 dage, ville han være nødsaget til at indgive konkursbegæring med henblik på herigennem at tilvejebringe de ubedte oplysninger. A's advokat protesterede overfor advokat X over truslen om konkursbegæring med henvisning til, at betingelserne for indgivelse af begæring ikke var opfyldt. Advokat X indgav herefter konkursbegæring mod A, men tilbagekaldte begæringen, da han fik oplysninger om, at provenuet var anvendt til køb af en anden ejendom. Ved en kendelse besluttede skifteretten, at advokat X's klient til A skulle betale sagsomkostninger, da det ikke var godtgjort, at der ikke var mulighed for at skaffe oplysninger om A's økonomiske forhold, inden konkursbegæringens indgivelse, og da det ikke var godtgjort, at insolvensbetingelserne var opfyldt. A klagede til *Advokatnævnet* over indgivelsen af konkursbegæringen. 11 af nævnets medlemmer fandt, at ad-

vokat X havde tilsidesat god advokatskik ved at indgive begæringen, mens 7 medlemmer ikke fandt, at advokatens adfærd kunne kritiseres. Under hensyn til udfaldet af stemmeafgivningen pålagde nævnet advokat X en bøde på 5.000 kr. Advokat X indbragte kendelsen for *landsretten*, der frifandt advokat X, da A ikke havde sandsynliggjort, at hun ville kunne betale kravet eller stille fornøden sikkerhed, hvorfor advokat X havde fornødent grundlag for at antage, at den manglende betaling ikke skyldtes forbigående betalingsudygtighed, og at der var risiko for, at A havde disponeret over sine aktiver på en måde, der kunne indebære en risiko for manglende dækning af kreditorerne.

Nævnets kendelse af
15. maj 2002

Østre Landsrets dom af 26. maj 2003

S A/S blev erklæret konkurs den 27/10 1999. I den forbindelse oplyste selskabets ledelse til kurator, advokat A, at der tidligere var foretaget deponering af et beløb på 350.000 kr. hos advokat X, der havde bistået selskabet forud for konkursen. Kurator anmodede den 10/11 1999 advokat X om en afregning af selskabets sager og en redegørelse for selskabets forhold. Advokat X oplyste den 4/1 2000 overfor kurator, at han var udtrådt som advokat for selskabet omkring 2 måneder før konkursen, at han havde udført et betydeligt arbejde for selskabet, som ikke var afregnet, og at han ikke fandt anledning til at foretage en egentlig afregning, da der ikke var udsigt til dækning. Endelig oplyste han, at der ikke hos ham henstod midler tilhørende selskabet. Kurator fastholdt imidlertid ved brev af 19/1 2001 overfor advokat X, at han ønskede at modtage kontoudtog for de sager, han havde haft for selskabet, særligt under hensyn til oplysningen om deponeringen. Advokat X oplyste herefter, at han ikke fandt det rimeligt, at han efter 12 måneder uden reaktion blev anmodet om en nærmere redegørelse for sager, som han havde

haft for selskabet. Efter yderligere korrespondance mellem advokaterne indkaldte skifteretten advokat X til at afgive forklaring, men advokat X gav ikke møde på skiftesamlingen. Kurator klagede til Advokatnævnet over advokat X's adfærd, herunder at han ikke havde udleveret dokumentation for anvendelse af boets midler, som efter det oplyste var deponeret hos ham, og at han ikke havde givet møde for skifteretten. *Advokatnævnet* fandt, at advokat X havde handlet i strid med god advokatskik ved ikke – trods flere opfordringer hertil – at fremsende kontoudtog vedrørende det konkursramte selskabs klientkonto. Nævnet lagde bl.a. vægt på, at ledelsen over for kurator og skifteretten var forklaret, at der var deponeret 350.000 kr. hos advokat X. Nævnet pålagde X en bøde på 5.000 kr. Advokat X indbragte kendelsen for *landsretten*, der tiltrådte, at advokat X havde handlet i strid med god advokatskik og stadfæstede kendelsen.

Nævnets kendelse af
27. juni 2002

Østre Landsret dom af 21. oktober 2003

Advokat A repræsenterede H under en ægteskabssag mod M. Advokat A fremsatte den 24/11 2000 forslag om en forligsmæssig løsning af ægteskabssagen, herunder vilkårene for skilsmisse. Advokat X indtrådte som advokat for M og meddelte ved brev af 5/12 2000, at M kunne tiltræde forligsforslaget. Advokat A udtog imidlertid samme dag på H's vegne stævning mod M med påstand i overensstemmelse med forligsforslaget, dog med undtagelse af tilbud om betaling af godtgørelse på 300.000 kr. Ved processkrift af 12/12 2000 meddelte advokat X sin klients påstand og oplyste over for retten, at der tidligere havde været forligsforhandlinger mellem parterne, og at hans klient havde accepteret H's forligsforslag. Retssagen blev senere afsluttet forligsmæssigt. Advokat A klagede til *Advokatnævnet* over, at advokat X havde oplyst retten om H's forligsforslag, der

var fremsat uden præjudice. Nævnet fandt, at advokat X havde handlet i strid med god advokatskik og pålagde ham en bøde på 5.000 kr. Advokat X indbragte kendelsen for *landsretten*, der stadfæstede afgørelsen.

Nævnets kendelser af

8. maj 2001 og

5. februar 2003

Vestre Landsrets dom af 7. juli 2003

Den 27/9 1999 indgav en lejerforening på vegne A m.fl. klage til huslejenævnet over størrelsen af lejen i den ejendom, hvor de boede. Huslejenævnet traf afgørelse i sagen den 15/6 2000, hvor den årlige leje på 74.400 kr. blev nedsat til 54.600 kr. A skrev den 16/6 2000 til udlejer og anmodede om regulering af huslejen med virkning fra lejemålets indgåelse og om tilbagebetaling af i alt 37.118 kr. Ved brev af 23/6 2000 til A meddelte advokat X, at huslejenævnets afgørelse ville blive indbragt for Boligretten, da afgørelse var ugyldig, at der derfor ikke ville ske tilbagebetaling, og at A var forpligtet til at betale normal husleje. Advokat X udtog stævning ved Boligretten den 26/6 2000. Boligrets-sagen blev forligt den 20. november 2002 med ændring af huslejenævnets afgørelse og med en aftale om, at ingen af parterne havde krav på efterregulering for perioden fra lejemålets indgåelse til 1/10 2002. A havde i juni 2001 indgivet klage til *Advokatnævnet* over, at advokat X ved brev af 23/6 2000 opkrævede leje i strid med huslejenævnets afgørelse. Ved kendelsen af 8/5 2001 fandt nævnet, at advokat X havde handlet groft i strid med god advokatskik ved at opkræve højere husleje i strid med huslejenævnets afgørelse. Nævnet lagde bl.a. vægt på, at det efter § 16, stk. 1 i lov om midlertidig boligregulering er strafbart at kræve en højere husleje end tilladt efter lovens kap. II. Nævnet pålagde derfor advokat X en bøde på 10.000 kr. under hensyn til forseelsens grovhed og til, at advokaten tidligere havde fået sanktioner for tilsidesættelse af god advokatskik. Advokat X indbragte nævnskendelsen for landsretten. Under forberedelse

af landsretssagen blev det anført, at lov om midlertidig boligregulering § 16, stk. 1 ikke var gældende for den omhandlede ejendom, og Advokatnævnet genoptog behandlingen af sagen. Ved kendelse af 5/2 2003 erkendte nævnet, at bestemmelsen ikke var gældende for ejendommen, men fastholdt, at advokat X havde handlet i strid med god advokatskik og opretholdt afgørelsen om at pålægge advokaten en bøde på 10.000 kr. *Landsretten* tiltrådte, at advokat X's brev af 23/6 2000 var en opkrævning i strid med huslejenævnets afgørelse og ikke blot en vejledende orientering om konsekvenserne af manglende betaling. Retten lagde herefter vægt på, at en indbringelse for Boligretten ikke havde opsættende virkning, og tiltrådte, at advokat X havde handlet groft i strid med god advokatskik. Retten fandt imidlertid, at bøden passende kunne fastsættes til 7.500 kr. Med denne ændring for så vidt angår bødens størrelse blev nævnets kendelse stadfæstet.

Nævnets kendelse af
6. december 2002

Vestre Landsrets dom af 10. november 2003

Den 24/9 2001 rettede advokat X på vegne sin klient B henvendelse til B's hjemkommune med oplysning om, at B's far F i barndommen havde foretaget seksuelle overgreb på B. B er født i 1963. Advokaten rykkede senere for svar. Kommunen indkaldte herefter F til en samtale og orienterede ham om advokatens breve. F klagede til *Advokatnævnet* over advokat X's henvendelser til kommunen. Advokat X havde med sin henvendelse medvirket til at udbrede et rygte i det lille samfund, hvor F boede. Nævnet fandt ikke, at der var nogen saglig begrundelse for advokat X's henvendelse til kommunen om påståede, alvorlige forhold, der skulle være begået ca. 20 år tidligere, og som var undergivet offentlig påtale ved politi- og anklagemyndigheden. Advokat X gik derfor ved henvendelsen til kommunen videre end berettiget varetagelse af klientens interesser til-

sagde. Nævnet pålagde hende derfor en bøde på 5.000 kr. Advokat X indbragte nævnskendelsen for *landsretten*, der stadfæstede kendelsen.

- nævnets kendelse af
21. november 2003

Afgørelser, afsagt af nævnet i beretningsåret:

Advokat X repræsenterede A og B under en retssag, hvorunder de var sagsøgt af et firma, der havde lagt nyt tag på deres ejendom. A og B gjorde gældende, at der var mangler ved det udførte arbejde. Under sagen begærede advokat X syn og skøn og ansøgte om retshjælp hos A og B's forsikringsselskab. Forsikringsselskabet afslog imidlertid at yde retshjælpsdækning med henvisning til, at sagen burde have været forelagt Byggeriets Ankenævn, da modparten var medlem af BYG. A og B klagede til Advokatnævnet over, at advokat X ikke havde begæret sagen indbragt for ankenævnet, at han havde begæret syn og skøn uden, at der forelå tilsagn om retshjælpsdækning, at han ikke havde orienteret om korrespondancen med forsikringsselskabet, og at han havde glemt et anbringende i det endelige påstanddokument. Nævnet afgjorde adfærdsklagen således: *Under hensyntagen til sagens samlede omstændigheder, herunder navnlig at advokat [X] har undladt at orientere klienten om muligheden for at indbringe sagen for ankenævnet, finder Advokatnævnet, at advokat [X] har tilsidesat god advokatskik.* Nævnet tildelte advokaten en advarsel.

- nævnets kendelser af
28. november 2003

Advokatrådet har rejst 6 sager for Advokatnævnet mod advokater, som ikke havde indsendt klientkontoerklæring. Rådet nedlagde påstand om frakendelse af retten til at udøve advokatvirksomhed. I det følgende gennemgås kort de konkrete forhold og den sanktion, som nævnet idømte.

1. Advokaten havde ikke indsendt klientkontoerklæring i 4 år og havde 2 gange tidligere fået bøder og tvangsbøder for manglende indsendelse. Nævnet frakendte indklagede til at udøve advokatvirksomhed for en periode på 2 år.
2. Advokaten havde ikke indsendt klientkontoerklæring i 4 år og havde 2 gange tidligere fået bøder og tvangsbøder for manglende indsendelse. Herudover havde nævnet 4 gange tidligere pålagt ham bøder for tilsidesættelse af god advokatskik ved manglende varetagelse af klientens interesser. Advokaten havde selv deponeret sin bestalling dagen før sagens behandling i nævnet. Nævnet frakendte indklagede retten til at udøve advokatvirksomhed for en periode på 5 år.
3. Advokaten havde ikke indsendt klientkontoerklæring i 2 år og havde ikke medvirket til gennemførelse af revisorundersøgelse. Han havde en gang tidligere fået bøde for manglende indlevering af erklæring. Herudover havde nævnet tidligere pålagt ham bøder for tilsidesættelse af god advokatskik ved manglende varetagelse af klientens interesser. Nævnet frakendte advokaten retten til at udøve advokatvirksomhed indtil videre.
4. Advokaten, der ved sagens foretagelse i nævnet havde deponeret sin advokatbestalling, havde ikke indsendt klientkontoerklæring i 1 år og havde ikke medvirket til gennemførelse af revisorundersøgelse. Han havde tidligere fået bøder for manglende varetagelse af klientens interesser. Udover klientkontoovertrædelserne indtrådte Advokatrådet i 6 verserende klagesager, som tidligere klienter havde indgiver mod advokaten. Disse sager indgik også i nævnets afgørelse af frakendelsessagen. Nævnet fandt, at advokaten havde tilsidesat god advokatskik i de 6 konkrete sager og ved

klientkontoovertrædelser, og nævnet frakendte ham retten til at udøve advokatvirksomhed indtil videre.

5. Advokaten havde ikke indsendt klientkontoerklæring i 2 år og var af nævnet tidligere pålagt bøder for manglende indsendelse. Advokaten gav møde for nævnet i forbindelse med sagens behandling og afgav forklaring om baggrunden – et opløst advokatsamvirke – for den manglende indsendelse og om hans nuværende virke som ansat advokat. Nævnet fandt ikke, at betingelserne for frakendelse var tilstede, og nævnet pålagde i stedet en bøde på 10.000 kr.
6. Advokaten havde ikke indsendt klientkontoerklæring i 2 år og var af nævnet tidligere pålagt en bøde for manglende indsendelse. Advokaten gav møde for nævnet i forbindelse med sagens behandling og afgav forklaring om baggrunden – strid med revisor – for den manglende indsendelse og om hans nuværende virke som selvstændig advokat. Herudover afleverede han de manglende erklæringer. Nævnet fandt ikke, at betingelserne for frakendelse var tilstede, og nævnet pålagde i stedet en bøde på 20.000 kr.

- nævnets kendelse af
30. oktober 2003

Advokat X bistod A i forbindelse med en ægteskabssag, hvorunder parterne selv indgik aftale om bodeling, herunder deling af en lejlighed. I den forbindelse udarbejdede advokat X en overdragelsesaftale vedrørende lejligheden, og A's tidligere ægtefælle underskrev aftalen, der herefter skulle tinglyses. Der opstod imidlertid uenighed mellem A og advokat X om advokatsalæret, og A klagede til advokatmyndighederne over salærets størrelse. Advokat X nægtede herefter at udlevere overdragelsesdokumentet med henvisning til manglende betaling af salæret. A klagede til Advokatnævnet over tilbageholdelsen af overdragelsesdokumentet. Nævnet udtalte: *Under hensyntagen*

til dokumentets karakter af adkomstdokument vedrørende en lejlighed og risikoen for tab, såfremt overdragelsen ikke blev gennemført som forudsat, samt betydningen for klientens stilling i forhold til overdrageren finder Advokatnævnet, at tilbageholdelsen af overdragelseserklæringen er i strid med god advokatskik. Nævnet tildelte advokaten en advarsel.

- nævnets kendelse af
17. december 2003

A optog i 1987 lån hos et finansieringsselskab, men stoppede efter ca. et år med at tilbagebetale i henhold til aftalen. Finansieringsselskabet overdrog i 1989 inkassationen af lånene til advokat X. Sagen blev behandlet af fogedretten i 1989 og i 1991, hvor A oplyste, at han ikke kunne indgå aftale om en afdragsordning. I 1997 blev der på ny afholdt møde i fogedretten, hvor fogedretten bl.a. opgjorde påløbne renter. I den følgende periode betalte A afdrag på gælden, og i marts 2002 anmodede A advokat X om en opgørelse af gælden, herunder renter. A tilkendegav bl.a. at han ville sikre sig, at der ikke var medtaget forældede renter. Advokat X sendte en opgørelse til A og oplyste i den forbindelse, at der ikke var medtaget forældede renter. Sagen blev i september 2002 på ny behandlet af fogedretten, hvor A accepterede en ny afdragsordning. Efter yderligere korrespondance mellem parterne erkendte advokat X i december 2002, at medregnede renter for perioden 13/6 1988 til 1/2 1991 var forældede. A klagede over advokat X's adfærd til nævnet, der afgjorde sagen således: *Advokatnævnet finder, at advokat [X] ved ikke på forespørgsel fra [A] at have undersøgt, hvorvidt der i opgørelsen af [A's] gæld var medtaget forældede renter, har tilsidesat god advokatskik.* Nævnet pålagde advokaten en bøde på 5.000 kr.

8. Statistik

En salærklage kan afsluttes på følgende måder:

- a. klager trækker klagen tilbage
- b. klager besvarer ikke sekretariatets gentagne henvendelse, og klagen henlægges
- c. klagen forhåndsafvises af kredsbestyrelsens formand
- d. klagen afgøres af kredsbestyrelsen ved kendelse, der ikke indbringes for nævnet
- e. kredsbestyrelsens afgørelse indbringes for nævnet, der afgør klagen som 2. instans. Antallet af sådanne afgørelser, truffet i 2003, fremgår af diagram 4, og resultaterne af afgørelserne fremgår af diagram 6.

En adfærdsklage kan afsluttes på følgende måder:

- a. klager trækker klagen tilbage
- b. klager besvarer ikke sekretariatets gentagne henvendelser, og klagen henlægges
- c. klagen forhåndsafvises af en nævnsformand. Antallet af forhåndsafvisninger fremgår af diagram 7
- d. klagen afgøres af nævnet ved kendelse efter indstilling fra kredsbestyrelsen. Antallet af sådanne afgørelser, truffet i 2003, fremgår af diagram 3, og resultaterne af afgørelserne af diagram 5

Advokatnævnet har til stadighed fokus på sagsbehandlingstiden, herunder afvejningen af ressourceforbruget, korrekt forberedelse af sagerne og parternes ønske om en hurtig afgørelse. Diagram 8 viser sagsbehandlingstiden for sager, afgjort ved nævnskendelser. I diagrammet er ikke medtaget sagsbehandlingstiden for sager, der forhåndsafvises. Disse sager afgøres væsentligt hurtigere – som hovedregel i løbet af 1 til 3 måneder.

Indkomne klager i 2003 i forhold til tidligere år

Diagram nr. 1

Adfærdssager

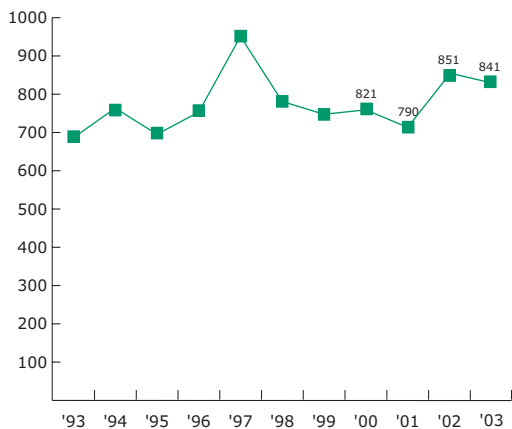
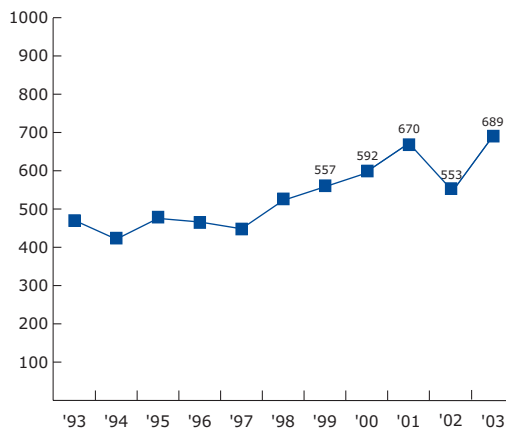

Diagram nr. 2

Salærsager

Antallet af afsagte nævnskendelser i 2003 i forhold til tidligere år

Diagram nr. 3

Adfærdskendelser

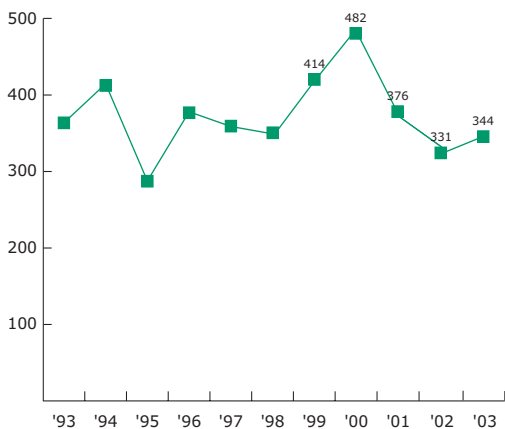
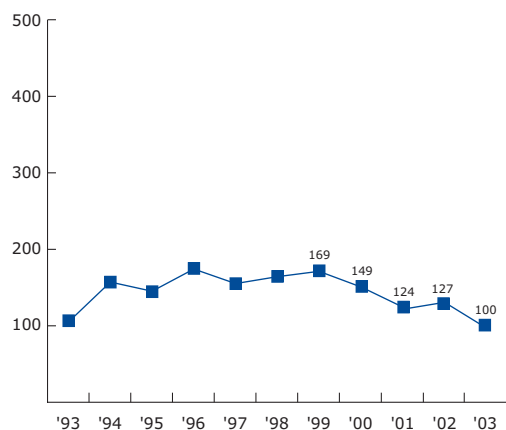

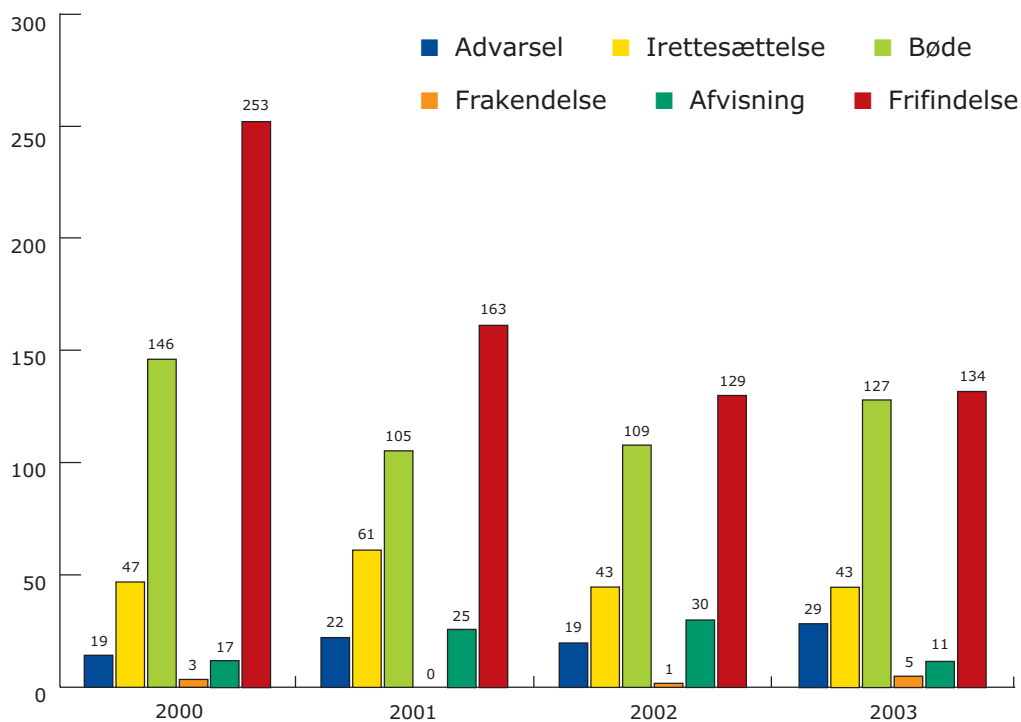
Diagram nr. 4

Salærkendelser i 2. instans

Resultaterne af nævnsafgørelser i adfærdssager 2000-2003

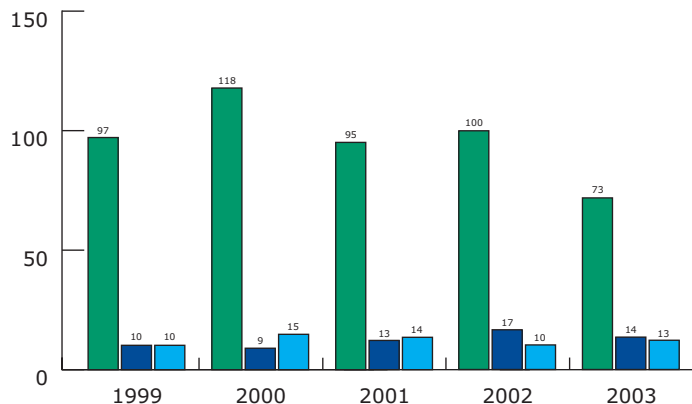
Diagram nr. 5

Afgørelser i salærsager i forhold til kredskendelse i 1. instans

Diagram nr. 6

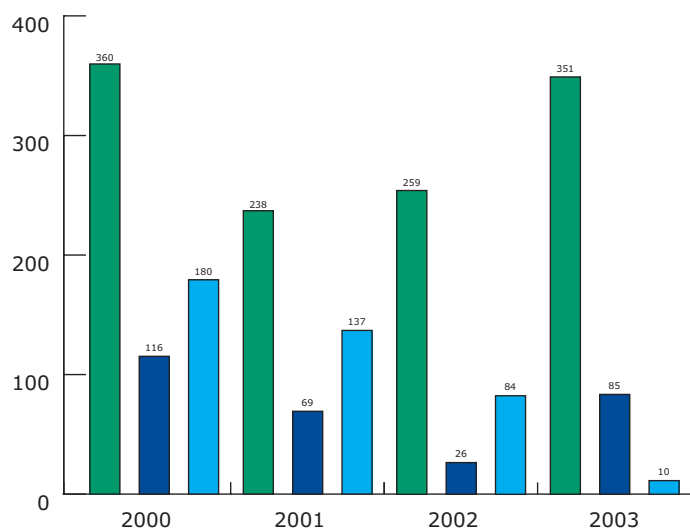
■ Stadfæstet ■ Nedsat/bortfald ■ Forhøjet

Forhåndsafviste adfærdsklager

Diagram nr. 7

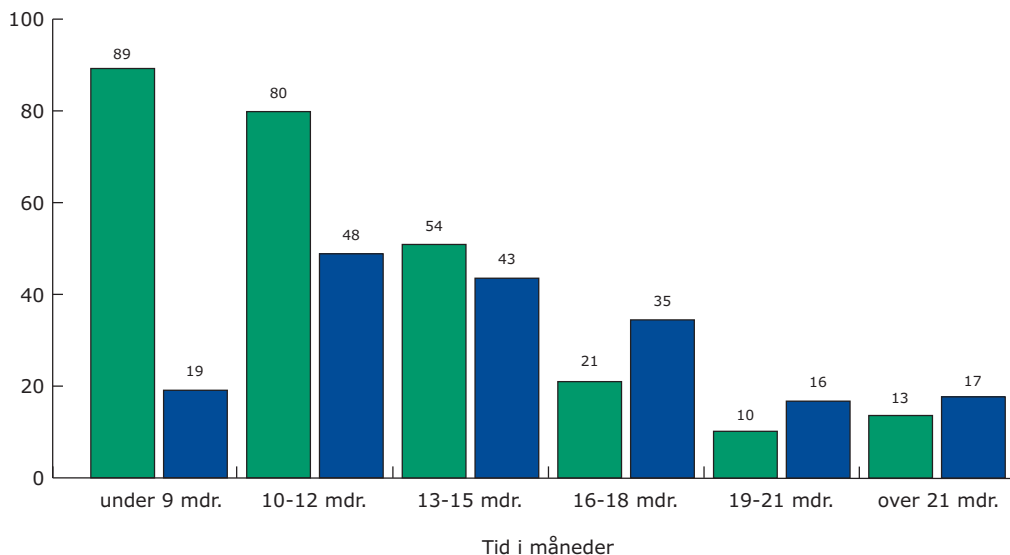
■ Afvist som åbenbart grundløs ■ Afvist som for sent indgivet
■ Afvist på sagens beskaffenhed (hører ikke under advokatnævnet)

Behandlingstid for sager afgjort ved nævnskendelse i 2003

Diagram nr. 8

■ Adfærd ■ Salær (2. instans)

Af diagrammet fremgår, at 61 % af adfærdsklagerne er afgjort inden 12 måneder, og 37 % af salærsagerne i 2. instans. Efter 18 måneder er 91 % af adfærdsklagerne afgjort og 81% af salærklagerne i 2. instans.

For de sager, der er mere end 18 måneder undervejs, gør det sig oftest gældende, at sagen efter en af parternes anmodning har været sat i bero på afklaring af forhold af betydning for sagen eller på grund af en af parternes egne forhold.

advokat*nævnet*

Kronprinsessegade 28

1306 København K

Tlf. 33 96 97 98

Fax 33 36 97 50

www.advokatnævnet.dk

Telefontid: Mandag til onsdag

samt fredag: 9.30-12.30.

Torsdag: 10.00-12.30